

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 13Vyd/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323200924
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323200924.2

Uznesenie

Okresný súd Humenné sudkyňou: JUDr. Lucia Lacová, v právnej veci navrhovateľa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom B. C. XXX, XXX XX D., okres D., za účasti: 1. E. B., F. G., 2. H. B., narodený XX.XX.XXXX, 3. E. B., narodený 01/1911, 4. Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková č. 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, v konaní o potvrdení vydržania nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na začatie konania o potvrdení vydržania **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ podal dňa 20.03.2023 na Okresný súd Humenné návrh na začatie konania o potvrdení vydržania k nehnuteľnosti podľa § 359a Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako CMP) ku dňu 26.07.2022. V návrhu označil dotknutých účastníkov konania, ktorí sú zapísaní na LV č. XXX k. ú. B. ako podieloví spoluvlastníci k nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorým vykonáva správu Slovenský pozemkový fond.

2. Navrhovateľ uviedol, že predmetom návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania vlastníckeho práva je nehnuteľnosť - pozemok registra E, s parc. č. XX, o výmere 104 m² - zastavaná plocha a nádvorie v k. ú. B., vedený na liste vlastníctva č. XXX pre k. ú. B., obec B., okres Snina (ďalej len ako „pozemok“). Aktuálne sú na LV č. XXX zapísaní ako spoluvlastníci pod č. 1. E. B., F. G., pod č. 2. H. B., nar. XX.XX.XXXX, pod č. 3. E. B., nar. 01/1911, každý v podiele 1/3 a pod č. 4. Slovenský pozemkový fond, IČO: 17 335 345, ako správca k nehnuteľnostiam vlastníkov pod č. 1., 2., 3.

Aktuálnymi právnymi nástupcami zapísaných osôb sú po E. B. vnučka I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. X; po H. B. syn H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XX, po E. B. synovec H. B..

K skutočnostiam osvedčujúcim splnenie predpokladov pre nadobudnutie výlučného práva k pozemku navrhovateľ uviedol, že pozemok nadobudla právna predchodkyňa navrhovateľa - stará mama navrhovateľa: K. L., F. M., ktorá pozemok nadobudla ako súčasť záhrady a domového majetku od svojho otca v roku 1954, kedy pozemok dostala ako súčasť svojho svadobného vena. Pôvodným vlastníkom pozemku bol ešte otec právnej predchodkyne, ktorý pozemok ako predzáhradku, spolu s ďalším pozemkom na výstavbu domu, nadobudol ešte v medzivojnovom období. Po skončení druhej svetovej vojny titulom zámene medzi pôvodnými pozemnoknižnými a mimopozemnoknižnými vlastníkmi. Listiny, ktoré by potvrdzovali zámenu, mali byť spísané na vtedajšom obecnom úrade obce B.. Keďže krátko po realizácii zámene prešiel obcou B. front druhej svetovej vojny, doklady o zámene sa v tomto období znehodnotili. Otec právnej predchodkyne po spísaní zámene do dokladov o zámene nestihol dokladované skutočnosti dať zapísať do vtedajšej pozemkovej knihy, avšak s pozemkom nakladal ako so svojím vlastným, nemajúc vedomosť o tom, že nie sú zosúladené údaje v príslušnej pozemkovej knihe s reálnym stavom. Preto v rodine, ale aj v celej obci B., má každý za to, že pozemok ako predzáhradku užíva rodina navrhovateľa v celosti ako rodinný majetok už od čias zámene. V pokojnej

držbe právnych predchodcov navrhovateľa nikto nerušil, a od roku 2009 je aj držba navrhovateľa pokojná a dobromyseľná a nikým nerušená, v Obci B. je považovaný za výlučného vlastníka pozemku.

Na preukázanie vyššie uvedených tvrdení navrhovateľ v prílohe návrhu predložil čestné vyhlásenia právnych nástupcov zapísaných osôb 1.-3., tiež vyjadrenie Obce B., ktorým sa potvrdzuje okrem iného aj skutočnosť, že navrhovateľ, resp. právny predchodca navrhovateľa platil za pozemok daň z nehnuteľnosti. Preto má navrhovateľ za to, že boli splnené všetky zákonné predpoklady na vydržanie jeho výlučného vlastníckeho práva k pozemku, keďže už len navrhovateľ užíval pozemok ako svoj vlastný nepretržite počas viac ako desiatich rokov, a bol dobromyseľný, že je aj reálnym výlučným vlastníkom pozemku. Na základe toho navrhol, aby súd vydal uznesenie o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti parcela „E“ č. XX – zastavaná plocha a nádvorie 104 m² zapísaná na liste vlastníctva č. XXX pre okres Snina, obec B., katastrálne územie B..

Navrhovateľ ďalej na preukázanie svojich skutočností spolu s návrhom doručil súdu: vyjadrenie obce B. zastúpenej starostom (čl. 3), pozemkovoknižná vložka č. XX katastrálne územie obce B. uložená na Okresnom úrade Snina, katastrálny odbor (čl. 5-9), vyhlásenie dotknutých vlastníkov s osvedčeným podpisom (čl. 10-13), čestné vyhlásenie svedkov - osôb bývajúcich v susedstve (čl. 14-15), rodný list K. M., E. L. a navrhovateľa (čl. 16-17, čl. 19-20) a výpisy z listu vlastníctva č. XXX, C. XXX, C. XXX (čl. 18, čl. 21-22), informáciu z katastrálnej mapy (čl. 21 druhá strana).

3. Okresný súd Humenné vydal dňa 24.04.2023 vyzývacie uznesenie č. k. 13Vyd/1/2023-29 podľa § 359f ods. 2 Civilného mimosporového poriadku s poučením o možnosti podať námietky v lehote najneskôr do 30.11.2023.

4. V stanovenej lehote podal Slovenský pozemkový fond ako zástupca neznámych vlastníkov a správca k nehnuteľnostiam vlastníkov pod č. 1, 2., 3. námietky, ktoré boli doručené tunajšiemu súdu dňa 02.10.2023 (čl. 42 a nasl.), kde uviedol, že podľa § 34 ods. 3 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách „Pozemkový fond spravuje poľnohospodárske nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu ustanovené osobitným predpisom a podiely spoločnej nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu ustanovené osobitným predpisom. Pozemkový fond nakladá s pozemkami, ktorých vlastník nie je známy okrem pozemkov, ktoré sú lesnými pozemkami, ako aj s podielmi spoločnej nehnuteľnosti, ktorých vlastník nie je známy.“ Podľa § 16 ods. 1, 2 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom „Fond nakladá podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov s pozemkami a) vo vlastníctve štátu uvedenými v osobitnom predpise a v § 14 ods. 1 a v § 15 (ďalej len „pozemok vo vlastníctve štátu“), b) s nezisteným vlastníkom (§ 13), c) ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií alebo ak sa nepreukáže inak ak ide o lesné pozemky, obdobne postupuje správca. Ak je potrebné, fond v konaní pred súdom alebo pred orgánmi verejnej správy nastupuje vlastníkov pozemkov uvedených v odseku 1 písm. b) a c); obdobne postupuje správca.“

K tvrdeniam navrhovateľa Slovenský pozemkový fond uviedol, že do 31.12.1950 platilo na území Slovenskej republiky uhorské obyčajové právo, v zmysle ktorého sa vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobúdalo až zápisom do pozemkovej knihy. Z PKV č. XX pre k. ú. B., nevyplýva žiadna skutočnosť, že by právny predchodca navrhovateľa, otec K. L. F. M., bol niekedy vlastníkom uvedenej nehnuteľnosti. Aj počas platnosti obyčajového práva platila zásada *nemo plus iuris*, teda že nikto nemôže na iného previesť viac práv ako sám má. Preto nemožno hovoriť o dobromyseľnosti právnych predchodcov navrhovateľa a ich právnych nástupcov v súvislosti s užívaním dotknutého pozemku parcela reg. „E“ parc. č. XX. Slovenský pozemkový fond má teda zato, že navrhovateľ neosvedčil existenciu titulu, od ktorého odvodzuje vydržanie vlastníckeho práva, nakoľko nepredložil právny titul, z ktorého by mohol on sám, resp. jeho právni predchodcovia, pri normálnej bežnej objektívnej opatrnosti nadobudnúť dôvodné presvedčenie, že im nehnuteľnosť, ktorá je predmetom vydržania, patrí. Na získanie vlastníckeho práva vydržaním je nevyhnutnou podmienkou preukázanie dobromyseľnosti a oprávnenosti držby. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 4Cdo/283/2009 publikovanom aj v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR vykladá dobromyseľnosť držiteľa takto: „Dobromyseľnosť teda znamená, že držiteľ je ohľadne existencie svojho práva v omyle. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) účastníka, a treba vždy brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec patrí. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému

došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať.“ V zmysle uvedeného je základnou podmienkou preukázanie právneho titulu, pričom právnym titulom sa rozumie len právny úkon, na základe ktorého by navrhovateľ, resp. jeho právni predchodcovia, nadobudli dotknutú nehnuteľnosť do vlastníctva. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, „Ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným.“ Samotné užívanie a hospodárenie na dotknutých nehnuteľnostiach navrhovateľom, resp. jeho právnymi predchodcami, automaticky nezakladá vznik vlastníckeho práva. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR z 30. marca 2011, sp. zn. 3Cdo/12/2010: „Dlhodobá držba nehnuteľnosti právnymi predchodcami žalobcov bez toho, aby bola preukázaná skutočnosť, ktorá mohla v nich vyvolať presvedčenie, že sa stali vlastníckmi nehnuteľnosti, nepostačuje pre ustálenie splnenia podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním.“ Vzhľadom na tieto skutočnosti Slovenský pozemkový fond navrhol predmetný návrh na začatie konania zamietnuť.“

5. Podľa § 134 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. „Občiansky zákonník“, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 134 ods. 3 Občianskeho zákonníka, do doby podľa ods. 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec oprávnenej v držbe právny predchodca.

Podľa § 129 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba. Držať možno veci, ako aj práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon.

Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 872 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak ide o vydržanie vlastníckeho práva k pozemku, podľa tohto zákona, kde na základe doterajších predpisov bolo možné nadobudnúť len právo na uzavretie dohody v osobnom užívaní pozemkov, môže si oprávnená osoba započítať čas, po ktorý jej právny predchodca mal pozemok nepretržite v držbe aj pred účinnosťou tohto zákona.

Podľa § 115 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., vydržaním možno nadobudnúť vlastnícke právo, ak nejde o nescudziteľné veci, ktoré sú v socialistickom vlastníctve.

Podľa § 116 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., vlastnícke právo k hnutelnej veci nadobudne, kto ju drží oprávnené a nepretržite tri roky; ak ide o nehnuteľnú vec je potrebná vydržacia doba desať ročná.

Podľa § 116 ods. 2 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., kto nadobudne oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, môže si započítať vydržaciú dobu predchodcu.

Podľa § 431 Všeobecného občianskeho zákonníka (Obecného zákonníka občianskeho) č. 946/1811 Sb., ku prevodu vlastníctví nemovitých vecí musí byť nabyvací jednaní zapsáno do verejných kníh k tomu určených. Toto zapsání nazýva se vklad (intabulace).

Podľa § 444 Všeobecného občianskeho zákonníka (Obecného zákonníka občianskeho) č. 946/1811 Sb., vlastníctví vôbec môže zaniknúť vôľou vlastníkovou; zákonom; a súdovským výrokem. Vlastníctví nemovitých vecí však zaniká jen výmazem z veřejných knih.

Podľa § 359a zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len ako „CMP“), konaním o potvrdení vydržania je konanie o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo konanie o vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

Podľa § 359c ods. 2 CMP, účastníkom konania je: a) navrhovateľ, b) ten, kto má v čase začatia konania o potvrdení vydržania zapísané na liste vlastníctva vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo vecné právo k nehnuteľnosti, ktorej sa konanie o potvrdení vydržania týka, c) správca lesného pozemku a d) Slovenský pozemkový fond.

Podľa § 359d ods. 1 CMP, konanie o potvrdení vydržania sa začína len na návrh.

Podľa § 359d ods. 2 CMP, návrh na začatie konania o potvrdení vydržania musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania opisanie skutočností, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, označenie nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností a označenie dňa, keď navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Skutočnosti podľa prvej vety musí navrhovateľ osvedčiť.

Podľa § 359e ods. 1 CMP, ak sa návrh na začatie konania o potvrdení vydržania neodmietne podľa § 8 ods. 1, súd preskúma, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Súd môže sám vykonať potrebné šetrenia na

overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

Podľa § 359f ods. 1 CMP, ak navrhovateľ osvedčil, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, súd vydá vyzývacie uznesenie.

Podľa § 359f ods. 2 CMP, vo vyzývacom uznesení súd vyzve na uplatnenie námietok proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania na súde, ktorý koná vo veci prvej inštancie, a to do dňa, ktorý súčasne určí.

Podľa § 359f ods. 3 CMP, lehota určená na uplatnenie námietok nesmie byť kratšia ako šesť mesiacov od zverejnenia vyzývacieho uznesenia v Obchodnom vestníku podľa § 359g ods. 2 písm. a) do dňa určeného vo vyzývacom uznesení podľa ods. 2.

Podľa § 359f ods. 4 CMP, vyzývacie uznesenie okrem výzvy podľa ods. 2 obsahuje označenie nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností a stručný opis skutočností, ktoré osvedčujú, že navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním.

Podľa § 359g ods. 1 CMP, doručenie a zverejnenie vyzývacieho uznesenia: Vyzývacie uznesenie sa bezodkladne doručí a) navrhovateľovi, b) účastníkovi konania uvedenému v § 359c ods. 2 písm. b) do vlastných rúk spolu s rovnopisom návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania a jeho prílohami, c) účastníkom konania uvedeným v § 359c ods. 2 písm. c) a d) spolu s rovnopisom návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania a jeho prílohami, d) okresnému úradu v sídle kraja, v ktorého územnom obvode je nehnuteľnosť, ktorá je predmetom konania o potvrdení vydržania, a e) okresnému úradu príslušnému na úseku katastra nehnuteľností na vyznačenie poznámky o vedení konania o potvrdení vydržania.

Podľa § 359g ods. 2 CMP, vyzývacie uznesenie sa bezodkladne zverejní verejnou vyhláškou a) v Obchodnom vestníku a

b) na úradnej tabuli obce, v ktorej katastrálnom území je nehnuteľnosť, ktorá je predmetom konania o potvrdení vydržania; verejná vyhláška môže byť zverejnená aj prostredníctvom hromadných oznamovacích prostriedkov.

Podľa § 359g ods. 3 CMP, doručenie a zverejnenie vyzývacieho uznesenia zabezpečí súd prvej inštancie.

Podľa § 359h ods. 1 CMP, námietky môže podať a) účastník konania podľa § 359c ods. 2 písm. b) a jeho právny nástupca, b) ten, koho vecné právo k nehnuteľnosti môže byť tvrdným vydržaním inak dotknuté a jeho právny nástupca, c) účastník konania podľa § 359c ods. 2 písm. c) alebo písm. d), alebo d) iná osoba.

Podľa § 359h ods. 2 CMP, námietky sa podávajú na súde, ktorý vo veci koná v prvej inštancii. Námietky podané osobou uvedenou v odseku 1 písm. a) sa považujú za podané včas, ak sú doručené súdu, ktorý vo veci koná v prvej inštancii, najneskôr do vydania uznesenia o potvrdení vydržania.

Podľa § 359h ods. 3 CMP, v námietkach okrem všeobecných náležitostí podania musí osoba a) uvedená v odseku 1 písm. a) a b) opísať skutočnosti, ktoré osvedčujú, že má k nehnuteľnosti vecné právo, ktoré môže byť vydržaním dotknuté; ak ide o právneho nástupcu osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) a b), v námietkach opíše aj skutočnosti, ktoré osvedčujú, že je jej právnym nástupcom, b) uvedená v odseku 1 písm. c) osvedčiť, že vydržaním môžu byť dotknuté práva k nehnuteľnosti, ktorú táto osoba podľa osobitných predpisov spravuje, alebo práva osôb, ktoré podľa osobitných predpisov zastupuje, a c) uvedená v odseku 1 písm. d) osvedčiť skutočnosti, ktoré vyvracajú, že navrhovateľ splnil predpoklady nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

Podľa § 359i ods. 1 CMP, súd uznesením zamietne návrh na začatie konania o potvrdení vydržania, ak sa námietky neodmietli a ak sú dôvodné (§ 359h ods. 3).

Podľa § 359i ods. 2 CMP, pred rozhodnutím o námietkach môže súd vykonať potrebné šetrenia na overenie skutočností uvedených v námietkach alebo môže vyzvať osobu, ktorá podala námietky, aby predložila ďalšie dôkazy preukazujúce jej tvrdenia; na tento účel môže nariadiť pojednávanie.

Podľa § 359i ods. 3 CMP, právoplatné uznesenie podľa odseku 1 súd bezodkladne doručí okresnému úradu príslušnému na úseku katastra nehnuteľností na účel výmazu poznámky vyznačenej podľa § 359g ods. 1 písm. e).

6. Na základe vyššie uvedeného, po oboznámení sa s obsahom doručených námietok Slovenského pozemkového fondu a po opätovnom preskúmaní navrhovateľom uvádzaných tvrdení a predložených

listinných dôkazov, súd dospel k záveru, že podané námietky Slovenského pozemkového fondu proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania nehnuteľnosti pozemku parc. registra „E“ parc. č. XX – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 104 m² zapísaného na liste vlastníctva č. XXX pre okres Snina, obec B., katastrálne územie B., v prospech navrhovateľa A. B., nar. XX.XX.XXXX, sú dôvodné.

7. Navrhovateľ tvrdil, že predmetná nehnuteľnosť sa v súčasnosti, ale aj v minulosti užívala navrhovateľom, a predtým jeho právnymi predchodcami - starou mamou K. L., rodenou M., ako súčasť záhrady a domového majetku nadobudnutého od jej otca darovaním ako svadobné veno a otec M. získal nehnuteľnosť zámenou. Navrhovateľ t. č. užíva nehnuteľnosť pokojne, dobromyseľne, nepretržite a nikým nerušené, o čom svedčia aj vyhlásenia dedičov dotknutých vlastníkov I. J. po E. B., H. B., B. XX ako syna po H. B. i ako synovca po E. B., ďalej čestné prehlásenia susedov N. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX a F. D., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX a potvrdenie Obce B.. Z tvrdení navrhovateľa tiež vyplýva, že vydržacia doba mala začať plynúť už u jeho právnych predchodcov, ktorí vstúpili do držby spornej parcely v r. 1954, pričom vstup navrhovateľa do oprávnenej a dobromyseľnej držby je minimálne od roku 2009. Navrhovateľ však uvedené tvrdenie nijako nepreukázal relevantnými listinnými dôkazmi, a teda okrem svojich tvrdení nijakým spôsobom neosvedčil existenciu právneho titulu, na základe ktorého odvodzuje následné nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním k predmetnej nehnuteľnosti.

8. Vydržanie predstavuje originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Zákon určuje predpoklady vydržania, ktoré musia byť splnené po celú vydržaciú dobu, pričom ide o tieto predpoklady: 1. spôsobilý subjekt, 2. spôsobilý predmet držby, 3. dobrá viera (dobromyseľnosť) vydržateľa, 4. oprávnená držba po zákonom stanovenú dobu a 5. uplynutie vydržacej doby.

Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t. j. či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/287/2006). Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo 14. novembra 2018).

9. Vo vzťahu k dobromyseľnosti súd uvádza, že táto musí vychádzať z určitých právnych úkonov, na základe ktorých sa navrhovateľ domnieva, že mu nehnuteľnosť, vo vzťahu ku ktorej žiada o osvedčenie vlastníckeho práva vydržaním, patrí. Tvrdenie, že dotknutý pozemok nadobudla stará mama navrhovateľa K. L., F. M., ako súčasť svadobného vena od svojho otca, teda prastarého otca navrhovateľa (bez udania mena a priezviska) v roku 1954, navrhovateľ nijakým spôsobom nepreukázal. Rovnako nepreukázal údajnú predchádzajúcu zámenu pozemkov prastarého otca s inými pôvodnými pozemkovo či mimo pozemkovo knižnými vlastníkmi, ktorých takisto neoznačil menom a priezviskom. Tvrdenie navrhovateľa o zámene pozemkov a následnom darovaní týchto pozemkov, o ktorých sa nezachovali listinné dôkazy, však samé o sebe nie sú právnym titulom, od ktorého by navrhovateľ mohol odvodzovať dobromyseľnosť nadobudnutia vlastníckeho práva jednak svojho, ako i svojich právnych predchodcov.

V medzivojnovom období a v období po II. svetovej vojne, na ktoré poukazuje navrhovateľ, platilo na území Slovenskej republiky uhorské obyčajové právo, a to až do 31.12.1950, v zmysle ktorého sa vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobúdalo až zápisom do pozemkovej knihy. Z predloženej kópie pozemkovo knižnej vložky č. XX k. ú. B. nevyplýva žiadna skutočnosť, že by prastarý otec navrhovateľa a otec K. L., F. M., bol niekedy vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Aj počas platnosti obyčajového práva platila zásada nemo plus iuris, teda že nikto nemôže na iného previesť viac práv ako sám má, teda nie je možné prijať záver o dobromyseľnosti právnych predchodcov navrhovateľa, a ani ich právnych nástupcov vrátane navrhovateľa, v súvislosti s užívaním predmetného pozemku parcela reg. „E“ parc. č. XX. Naopak z pozemkovo knižnej vložky č. XX k. ú. B. vyplýva, že v zázname pod por. č. 10 a pod por. č. 11 (čl. 7) sú uvedené zápisy vkladov vlastníckeho práva v prospech E. B., F. G., titulom kúpnopredajnej

zmluvy z 21.02.1925, a v prospech H. B. a E. B. titulom uznesenia o odovzdaní pozostalosti zo dňa 21.10.1938, zápis vkladu je zo dňa 27.01.1939. Všetci títo uvedení spoluvlastníci v podiele 1/3 k celku sú doteraz zapísaní a vedení na LV č. XXX k. ú. B.. Navrhovateľ síce podľa svojich tvrdení a predložených čestných prehlásení t. č. výhradne užíva predmetnú nehnuteľnosť, avšak samotné jej užívanie a starostlivosť vrátane platenia poplatkov, rovnako nie je právnym titulom, od ktorého by navrhovateľ mohol odvodzovať dobromyseľnosť nadobudnutia vlastníckeho práva. Nevyužívaním vlastníckeho práva vlastníkov zapísaných na LV č. XXX k. ú. B. totiž nedochádza k jeho strate. Dobromyseľnosť tak, ako to požaduje Občiansky zákonník, na splnenie podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva, vyžaduje, aby osoba mala na základe určitého právneho úkonu za to, že na ňu prešlo vlastnícke právo. Navrhovateľ síce tvrdí existenciu darovania od prastarého otca jeho starej matke, ktorý tento pozemok mal získať zámenou s inými vlastníkmi v medzivojnovom období, avšak tieto tvrdenia nevyplývajú ani zo zápisu v Katastri nehnuteľností, ani z iných predložených dôkazov. Súd dospel k záveru, že sa jedná len o všeobecné tvrdenia navrhovateľa, bez akejkoľvek bližšej špecifikácie týchto zmlúv, resp. dohôd, pričom navrhovateľ existenciu týchto právnych titulov ani neosvedčil, práve naopak, z jeho návrhu na začatie konania je zrejmé, že takýmito informáciami ani nedisponuje, a svoje vlastnícke právo k predmetným parcelám odvodzuje iba od toho, že uvedené nehnuteľnosti užíva a nie je pri ich užívaní nikým rušený. Užívanie samo o sebe však nepredstavuje právny titul, od ktorého by navrhovateľ mohol odvodzovať dobromyseľnosť ako obligatórny predpoklad pre vznik vydržania, tak ako je už uvedené vyššie. Súd na tomto mieste poukazuje na to, že konaním o potvrdení vydržania nie je možné obchádzať napr. konanie o dodatočnom prejednaní dedičstva, či prejednanie novoobjaveného majetku, s právnymi nástupcami osôb zapísaných na Liste vlastníctva č. XXX, ktorých správcom je Slovenský pozemkový fond, či prípadne konanie o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, či inom spôsobe vysporiadania vlastníckych vzťahov k predmetnej nehnuteľnosti, nakoľko v prípade konania o potvrdení vydržania súd potvrdí vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ak má na základe tvrdení navrhovateľa a predložených dokladov za osvedčené kumulatívne splnenie zákonných podmienok, ktorými sú spôsobilý subjekt, spôsobilý predmet držby, dobrá viera (dobromyseľnosť) vydržateľa, oprávnená držba po zákonom stanovenú dobu a uplynutie vydržacej doby. Taktiež k tvrdeniu navrhovateľa o tom, že o nadobudnutí predmetných pozemkov právnymi predchodcami navrhovateľa sa nezachovali žiadne doklady, súd uvádza, že uvedené tvrdenie navrhovateľa je vágne, neurčité a nie je spôsobilé založiť dobromyseľnosť nadobudnutia vlastníckeho práva tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zákon na preukázanie dobromyseľnosti síce nevyžaduje, aby navrhovateľ preukázal písomne uzatvorenú zmluvu, od ktorej svoju dobromyseľnosť odvádza, avšak je potrebné, aby ju dokázal aspoň špecifikovať, teda aby mal vedomosť medzi akými osobami bola ním tvrdená zámenná zmluva uzatvorená, resp. zámena vykonaná, a v akom čase k tomuto úkonu došlo. Taktiež navrhovateľ musí byť schopný tieto ním tvrdené skutočnosti aj osvedčiť. Vo vzťahu k splneniu podmienky dobromyseľnosti ďalej súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3/Cdo/17/2016 z 24. apríla 2017, v ktorom tento súd konštatoval: „Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré nasvedčujú v prospech oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol - či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdaci titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5/Cdo/260/2008). 13.3. Dobromyseľnosť, ako kategória patriaca do vnútornej sféry držiteľa, môže byť v praxi subjektívne držiteľom vyvodzovaná z najrozmanitejších skutkových okolností (právne relevantných, ale aj irelevantných). Posúdenie, či držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec patrí, nemôže ale vychádzať iba zo subjektívnych predstáv držiteľa. Z hľadiska dobromyseľnosti držby ako podmienky nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním je právne relevantnou len tá skutočnosť, ktorá má objektívne znaky titulu [prípadne aj len domnelého (putatívneho)] nadobudnutia vlastníctva. Vlastníctvo (okrem prípadov nadobudnutia ex lege) sa nadobúda najmä dedením, kúpou, darovaním, výmenou. Domnelým (putatívnym) titulom nadobudnutia vlastníctva je určitá skutočnosť, ktorá má navonok znaky riadneho nadobúdacieho titulu (v súlade so zákonom zakladajúceho vznik vlastníctva), chýba pri nej ale niektorá stránka (vlastnosť, znak), ktorú pre nadobudnutie vlastníctva vyžaduje objektívne právo. Takýmto domnelým titulom môže byť v praxi napríklad (a) dedičské rozhodnutie o nadobudnutí veci, ktorá však v čase smrti poručiteľa objektívne nepatrila do jeho majetku, (b) neprávoplatné rozhodnutie súdu určujúce vlastníctvo veci, (c) kúpna alebo darovacia zmluva, ktorá je z niektorého dôvodu neplatná.“

10. Na základe uvedeného preto nebolo možné potvrdiť vlastnícke právo navrhovateľa vydržaním k nehnuteľnostiam - pozemok registra E, s parc. č. XX, o výmere 104 m² - zastavaná plocha a nádvorie v k. ú. B., vedený na liste vlastníctva č. XXX pre k. ú. B., obec B., okres D., ku ktorej súd osobitne uvádza, že je potrebné sa vlastníckeho práva domáhať prostredníctvom konania o vysporiadanie podielového spoluvlastníctva. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp.zn. 9Co/9/2022 zo dňa 20.10.2022, kde tento v obdobnej právnej veci konštatoval: „15. Navrhovateľka tvrdila, že vždy bola v presvedčení, že jej vec patrí, resp. že patrí jej právnym predchodcom, s tým ale nemožno súhlasiť s ohľadom na skutočnosť, že ani ona, ani jej právni predchodcovia (starý otec, resp. otec a strýko) neboli nikdy zapísaní ako vlastníci týchto nehnuteľností a ako už odvolací súd konštatoval, nejednalo sa o výlučné vlastníctvo, ale o podielové spoluvlastníctvo, v rámci ktorého nemožno konštatovať, že im patrí celá vec, resp., že im patrí nejaká vyčlenená časť z podielového spoluvlastníctva, pokiaľ nedošlo k jeho vyporiadaniu.“

11. V danom prípade preto súd dospel k záveru, že navrhovateľ hmotnoprávne podmienky pre potvrdenie jeho vlastníckeho práva vydržaním nespĺnil, a svoje tvrdenia neosvedčil v rovine dôkazov. Keďže jednou z podmienok vydržania je oprávnená držba, teda „vstup“ do držby na základe právneho titulu, bolo povinnosťou navrhovateľa preukázať uzatvorenie zámennej zmluvy k predmetnej nehnuteľnosti medzi svojím prastarým otcom a inými predchádzajúcimi vlastníkmi, a následne existenciu darovacej zmluvy uzatvorenej medzi prastarým otcom navrhovateľa a starou matkou navrhovateľa, K. L., F. M., tak, ako to tvrdil vo svojom návrhu. Keďže navrhovateľ nepreukázal uvedené skutočnosti, a teda ani oprávnenosť vstupu do držby, nespĺnil jeden zo zákonných predpokladov pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním tak, ako je uvedené vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia. Z týchto dôvodov preto súdu neostávalo iné, ako návrh na začatie konania o potvrdení vydržania v prospech navrhovateľa zamietnuť.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Podľa § 59 ods. 1 CMP, proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie.

Podľa § 362 ods. 1 CSP, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje - teda prostredníctvom Okresného súdu Humenné na Krajský súd v Prešove. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 362 ods. 2 CSP, odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 62 ods. 1, ods. 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci; odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.